

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3269

Vragen van het lid **Rebel** (PvdA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *de behandeling van aangiften van zedenmisdrijven door de politie* (ingezonden 31 juli 2015).

Antwoord van Minister **van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 2 september 2015)

Vraag 1

Kent u het bericht «Kruisgrijper»?¹ Herinnert u zich de antwoorden op eerdere vragen over aangiftes door slachtoffers van seksueel misbruik?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 4

Is de behandeling van de zaak van de journaliste van het Dagblad van het Noorden conform de daarvoor geldende «Aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik» verlopen? Zo ja, waarom? Zo nee, op welke punten niet?

Worden meldingen en aangiften van zedenmisdrijven altijd door politiefunctionarissen die daarvoor een speciale opleiding hebben gevolgd, opgenomen? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt zich dat tot de hierboven genoemde Aanwijzing en de Aanwijzing slachtofferzorg?

Antwoord 2 en 4

De behandeling van de zaak van de journaliste is conform de genoemde aanwijzing verlopen, met uitzondering van het opnemen van de aangifte. Het informatief gesprek en een eventuele aangifte worden normaliter altijd uitgevoerd door twee zedenrechercheurs, waarvan minimaal één daartoe speciaal opgeleide en gecertificeerde zedenrechercheur. In het geval van de journaliste is de aangifte, in overleg tussen de politie en het OM, omwille van de tijd opgenomen door een bevoegd zedenrechercheur en een recherchekundige uit het Team Zeden in plaats van door twee zedenrechercheurs (waarvan één bevoegd).

¹ <http://www.dvhn.nl/nieuws/groningen/column-rosa-timmer-kruisgrijper-12715343.html>

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 2120

Vraag 3

Deelt u de mening dat slachtoffers van zedenmisdrijven vaak kwetsbaar zijn en dat deze slachtoffers juist daarom terughoudend zijn bij het doen van een melding of aangifte? Zo ja, deelt u dan ook de mening dat indien een slachtoffer contact met de politie zoekt de keuze voor het al dan niet doen van aangifte enkel bij het slachtoffer zelf moet liggen en dat de politie daarin hooguit een voorlichtende rol zou moeten hebben? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ik deel beide meningen. Ik verwijs verder naar het antwoord op vragen 1 en 2 van de leden Van Ark en Tellegen over de berichten «Aangifte doen na aanranding zo makkelijk nog niet» en «Onbegrip over verplichte bedenktijd bij aangifte aanranding» (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 3270).

Vraag 5

Is er in Nederland recentelijk onderzoek gedaan naar hoe slachtoffers van seksueel geweld het contact met actoren in de justitiële keten waaronder de politie ervaren? Zo ja, wat was de uitkomst daarvan? Zo nee, acht u het wenselijk om een dergelijk onderzoek te entameren en zo ja, wanneer gaat u dat doen?

Antwoord 5

In 2010 is onderzoek gedaan naar secundaire victimisatie van slachtoffers (als getuigen) in het strafproces³. Doel van dit onderzoek was een verkenning van de vraag op welke wijze politie, OM en rechterlijke macht met slachtoffers in hun positie als getuigen omgaan, meer in het bijzonder of er regelmatig sprake lijkt te zijn van verergering van het leed of de schade van het slachtoffer door of in de context van het getuigenverhoor. In het onderzoeksrapport, dat mijn ambtsvoorganger op 18 mei 2010 heeft aangeboden aan uw Kamer (Kamerstuk 32 123 VI, nr. 102), worden vier factoren genoemd die bescherming bieden tegen secundaire victimisatie in het strafproces: voorspelbaarheid, controle, veiligheid en rechtvaardigheid. Hoe hoger het strafproces hierop «scoort», hoe kleiner de kans op secundaire victimisatie. Op al deze vier punten helpt het voeren van het informatieve gesprek.

In 2014 is opnieuw onderzoek verricht naar secundaire victimisatie⁴. Daaruit is gebleken dat Nederland verschillende maatregelen kent ter voorkoming van secundaire victimisatie en herhaald slachtofferschap en dat er ook regelingen zijn specifiek voor kwetsbare personen, zoals voor slachtoffers van seksueel geweld. Praktijkdeskundigen signaleren nauwelijks hiaten in het stelsel van maatregelen. Wel zien zij enkele knelpunten in de uitvoering: er is enige spanning tussen de wensen van de belangenbehartigers van slachtoffers en de (wettelijke en praktische) mogelijkheden van de betreffende overheidsorganisatie. De rechten en plichten van het slachtoffer worden begrensd door de rechten en plichten van de verdachte en de praktische mogelijkheden van de betreffende organisaties.

Daarnaast is er in 2013 een onderzoek gedaan in het kader van de centra seksueel geweld⁵. De werkwijze van deze Centra zorgt ervoor dat forensische, medische en psychologische hulp gecoördineerd wordt aangeboden aan het slachtoffer, waardoor de kans op herhaling van procedures en vragen wordt verkleind. Hiermee wordt ook het risico op secundaire victimisatie van het slachtoffer verkleind. Op dit moment wordt in samenwerking met het Ministerie van VWS en de VNG gewerkt aan de bestuurlijke inbedding van deze Centra in de tweede fase van het project Veilig Thuis. In deze tweede fase staat de vorming van multidisciplinaire centra centraal, waarbij ook andere slachtoffers van geweld in de acute fase worden opgevangen. Ik zie geen aanleiding voor aanvullend onderzoek.

³ Marjan Wijers Research & Consultancy, WODC. (2010). *Secundaire victimisatie van slachtoffers als getuigen in het strafproces*. Projectnr. 1685.

⁴ Verwey-Jonker Instituut, WODC. (2014). *Maatregelen ter voorkoming van secundair en herhaald slachtofferschap*. Projectnr. 2318B.

⁵ Verwey-Jonker Instituut & Regioplan. (2013). *Meerwaarde integrale opvang en hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld*. Publicatienr. 2393.